

Het Voortbestaan van de Republiek Maluku Selatan (RMS) onder het Internationaal Recht

Expert Opinion
Dr. Eric De Brabandere

Universitair Hoofddocent

Grotius Centre for International Legal Studies Universiteit Leiden

Conclusie Dr.E.de Brabandere:

Deze notitie heeft als uitgangspunt genomen dat inzake de RMS, verschillende Nederlandse Hoven en Rechtbanken in het verleden expliciet dan wel impliciet aanvaard hebben dat de RMS is en een Staat is onder het internationaal recht, aangezien de RMS toegang verleend werd door de Nederlandse rechter, op basis van haar internationale rechtspersoonlijkheid. Dat de RMS internationaal weinig erkenning genoten heeft door andere Staten heeft geen invloed op het bestaan van een Staat, noch op het voortbestaan van een Staat. De 'declaratoire theorie' van erkenning, die in het huidige internationaal recht aangehouden wordt, houdt immers in dat de erkenning van een Staat een louter politieke daad is die onafhankelijk is van het bestaan en voortbestaan van een Staat onder het internationaal recht.

Alhoewel Staten geen statische entiteiten zijn, bestaat er een vermoeden dat eens een entiteit als Staat bestaat onder het internationaal recht, deze blijft voortbestaan, niettegenstaande onder meer een tijdelijke afwezigheid van de effectiviteit van een regering.

Alhoewel onder sommige omstandigheden de effectiviteit van een regering beknot kan worden, houdt dit inderdaad in principe niet in dat een Staat ophoudt te bestaan. Ten eerste, sinds de invoering van het principiële verbod tot gebruik van geweld in de internationale betrekkingen, onder meer neergelegd in Artikel 2 (4) van het VN-Handvest, geldt de regel dat Staten niet middels het gebruik van geweld (een deel van) het grondgebied van andere Staten mogen annexeren. Als gevolg hiervan, kan de bezetting van (een deel van het grondgebied van) een Staat niet leiden tot het verkrijgen van een rechtmatige territoriale titel over dat grondgebied: **de soevereiniteit van de bezette Staat blijft immers bestaan, alhoewel het effectief gezag over de bezette Staat niet integraal uitgeoefend kan worden.**

De bezetting van de RMS heeft dus principiële geen invloed op de continuïteit van de Staat en leidt niet automatisch tot de uitdoving van de RMS als Staat. Ten tweede, de zogenaamde 'debellatio' — hedendaags beschouwd als een verouderd concept in het internationaal recht — leidt niet langer tot het verkrijgen van een territoriale titel ten gevolge van de annexatie van een grondgebied door middel van het gebruik van geweld, en achtereenvolgende bezetting. Zelfs in geval van een langdurige militaire bezetting gevolgd door een annexatie of opslorping van het bezette grondgebied van een andere staat, houdt de geannexeerde Staat niet op te bestaan. In deze gevallen primeert immers het principe *ex injuria jus non oritur* boven het principe *ex factis jus oritur*, het gebruik van geweld kan niet leiden tot de annexatie van het grondgebied van andere Staten. **Dat de RMS regering niet het volledige gezag kan uitoefenen over het grondgebied, tengevolge van de bezetting van het grondgebied, houdt dus niet in dat de RMS als Staat ophoudt te bestaan. Het bestaan van een regering in ballingschap versterkt bovendien het idee dat de RMS als Staat blijft voortbestaan.**